

RETES

Resilience Enhancement in Tourism
through Education and Skills

**Povećanje otpornosti
u turizmu kroz
obrazovanje i vještine**

Informativni Vodič

#1

Co-funded by
the European Union

Erasmus+

Enriching lives, opening minds.

O projektu RETES

Jačanje otpornosti turizma kroz saradnju, pripremljenost i razvoj vještina

Turističke destinacije širom Evrope sve su više izložene opasnostima povezanim sa klimatskim promjenama, prirodnim i od strane čovjeka izazvanim katastrofama. Ovi izazovi direktno utiču na turističke operatere, lokalne zajednice i javne institucije, naglašavajući potrebu za jačanjem pripremljenosti, koordinacije i otpornosti u sektoru turizma.

RETES – Jačanje otpornosti u turizmu kroz obrazovanje i vještine – predstavlja Erasmus+ projekat koji odgovara na ove izazove jačanjem kompetencija u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa u sektoru turizma. Projekat promovise saradnju između turističkih operatera, pružalaca stručnog obrazovanja i obuke (VET) i subjekata sistema zaštite i spašavanja, pretvarajući stvarna operativna iskustva u praktična i prenosiva rješenja za obuku na evropskom nivou.

Jačanjem kapaciteta za upravljanje rizicima od katastrofa u sektoru turizma, projekat RETES ima za cilj jačanje svijesti i unapređenje pripremljenosti i saradnje, uz podršku integraciji otpornosti i spremnosti za reagovanje u slučaju elementarnih nepogoda, drugih i većih nesreća u programe obuka. Ovim pristupom projekat doprinosi stvaranju bezbjednijih, otpornijih i bolje pripremljenih turističkih destinacija.

Kako bi ostvario svoje ciljeve, RETES projekat primjenjuje saradnički i praktično orijentisan pristup koji aktivno uključuje sve relevantne zainteresovane strane u analizu lokalnih potreba i korišćenje praktičnih rješenja. Kroz istraživanja, radionice i pilot testiranja, projekat podržava razvoj zajedničkih strategija prilagođenih lokalnim uslovima i stvarnim scenarijima rizika.

Istovremeno, RETES projekat razvija fleksibilne materijale za obuku koji objedinjuju interaktivni sadržaj, multimedijalne resurse i praktične scenarije učenja. Projekat takođe uvodi pristup zasnovan na mikrokvalifikacijama (micro-credentials) radi priznavanja stečenih kompetencija, te promovise rezultate kroz komunikacione alate, vizuelne materijale i informativne vodiče, koji treba da doprinesu podizanju svijesti, prenosu znanja i dugoročnom uticaju u Evropi.

Od mapiranja lokalnih potreba do jačanja saradnje za otporniji turizam

Tokom prvih šest mjeseci implementacije projekta, konzorcijum se sastao u Italiji kako bi planirao aktivnosti koje se odnose na izradu Kolaborativnih akcionih planova usmjerenih na unapređenje saradnje između sektora turizma i subjekata zaštite i spašavanja. Cilj ovih aktivnosti je unapređenje saradnje između privrednih subjekata, predstavnika i zaposlenih u sektoru turizma, kao i lokalnih subjekata zaštite i spašavanja, kroz definisanje zajedničke metodologije za izradu lokalnih akcionih planova za koordinisano djelovanje u slučaju elementarnih nepogoda izazvanih klimatskim promjenama.

Za potrebe izrade lokalnih akcionih planova biće pripremljeni lokalni izvještaji pod nazivom „Ekosistemi turizma i upravljanja katastrofama“, kroz proces mapiranja i detaljne analize sektora turizma i sistema zaštite i spašavanja u pet projektnih područja. Ovi izvještaji pružice sveobuhvatnu analizu međusobne povezanosti turističkog sektora i sistema zaštite i spašavanja na svih pet projektnih područja. Biće izrađeni na osnovu analize dostupne dokumentacije i sprovedenih anketa, a dodatno unaprijeđeni kroz radionice organizovane u svakom od projektnih područja.

Do sada je konzorcijum RETES projekta završio analizu dostupne dokumentacije i sprovođenje anketa na lokalnom nivou, kao i organizovao četiri lokalne radionice u partnerskim zemljama.

Mapiranje i radionice

U okviru procesa mapiranja, partneri na projektu RETES organizovali su lokalne radionice u projektnim područjima, okupljajući predstavnike turističkog sektora, institucija i službi nadležnih za zaštitu i spašavanje, lokalnih institucija, kao i pružaoce stručnog obrazovanja i obuke (VET).

Ove radionice predstavljale su dragocjenu priliku za razmatranje načina na koje se saradnja između aktera u turizmu i subjekata zaštite i spašavanja može unaprijediti na lokalnom nivou. U različitim projektnim područjima učesnici su razmijenili svoja iskustva i identifikovali zajedničke potrebe, uključujući: uspostavljanje jasnijih kanala komunikacije; razvoj praktičnih procedura i protokola; jačanje mehanizama koordinacije; i sprovođenje obuka prilagođenih specifičnostima svake turističke destinacije.

Diskusije su također ukazale na značaj aktivnijeg uključivanja turističkih operatera u aktivnosti prevencije i pripremljenosti, pri čemu se ni na koji način ne dovodi u pitanje niti zamjenjuje uloga nadležnih institucija i službi za zaštitu i spašavanje. Učesnici su u velikom broju slučajeva istakli da su turističkim privrednim subjektima, lokalnim samoupravama, institucijama i službama zaštite i spašavanja, kao i obrazovnim institucijama potrebni zajednički alati, kontinuiran dijalog i redovne praktične vježbe kako bi bili bolje pripremljeni za elementarne nepogode, druge i veće nesreće izazvane klimatskim promjenama.

Rezultati ovih radionica pomoći će partnerima projekta RETES da dodatno unaprijede analizu lokalnih ekosistema turizma i upravljanja katastrofama, te podrže izradu zajedničkih akcionih planova prilagođenih stvarnim potrebama i specifičnostima svakog područja.

Zaštita od požara u Kotoru

U Nacionalnom planu zaštite i spašavanja od požara područje opštine Kotor, svrstano je u područje vrlo velike ugroženosti.

Preventivne mjere koje se sprovode radi zaštite od požara su:

- **Donošenje opštinske Naredbe o zabrani loženja i upotrebi vatre na otvorenom prostoru.** Na teritoriji opštine Kotor ova naredba donosi se za period od 1. juna do 30. septembra kada je, na poljoprivrednim zemljištima, kampovima i drugim otvorenim prostorima moguće ložiti vatru isključivo uz odobrenje Službe zaštite i spašavanja Kotor.
- **Godišnji sastanak o pripremljenosti za sezonu požara.** Predsjednik opštine, koji je ujedno i rukovodilac Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje, u obavezi je, da u toku mjeseca maja, sazove sjednicu Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje sa temom pripreme za požarnu sezonu. Pored analize preventivnih mjera koje su u nadležnosti lokalnih preduzeća i ustanova, na sastanku se sagledavaju kadrovski i materijalno-tehnički potencijali u službi zaštite i spašavanja i dobrovoljnim vatrogasnim društvima u cilju zaštite od požara.

- **Kampanje za podizanje svijesti i informisanje.** Pored upoznavanja sa Naredbom o zabrani loženja vatre i upotrebi vatre na otvorenom prostoru, javnost se putem medija i društvenih mreža upoznaje sa obavezom čišćenja i održavanja svojih imanja, prilaznih puteva, kontrolisanog paljenja otpada i slično, uz obavezu pozivanja brojeva 112 ili 123 u slučaju pojave požara.
- **Edukacija o smanjenju rizika od požara.** Svoju ulogu u prevenciji od požara Direktorata za zaštitu i spašavanje sprovodi kroz kontinuiranu edukaciju učenika po školama i održavanju info dana sa djeljenjem flajera građanima i turistima čime se podiže svijest o ovom riziku.

Saradnja subjekata zaštite i spašavanja sa turističkim sektorom realizuje se kroz podjelu flajera sa bezbjednosnim uputstvima u slučaju požara turistima i učestvovanjem njihovih zaposlenih u kampanjama.

Analizirajući pojavu požara na otvorenom prostoru u proteklih pet godina (2021-2025) opština Kotor imala je ukupno 16 šumskih požara i 186 požara niskog rastinja što je u skladu sa vegetacijom ovog kraja kao područja pretežno obraslog makijom.

